

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. vasario 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Direktyva 2010/13/ES – Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimas – 4 straipsnio 1 dalis – Laisvė teikti paslaugas – Vienodo požiūrio principas – SESV 56 straipsnis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 ir 20 straipsniai – Komerčinis audiovizualinis pranešimas – Nacionalinės teisės norma, draudžianti televizijos programų transliuotojams per savo programas, transliuojamas visoje nacionalinėje teritorijoje, rodyti televizijos reklamą, kurios transliavimas apribotas regiono mastu“

Byloje C-555/19

dėl *Landgericht Stuttgart* (Štutgarto apygardos teismas, Vokietija) 2019 m. liepos 12 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. liepos 19 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fussl Modestraße Mayr GmbH

prieš

SevenOne Media GmbH,

ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH,

ProSiebenSat.1 Media SE

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkė A. Prechal (pranešėja), trečiosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai N. Wahl, F. Biltgen, ir L. S. Rossi,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius M. Krausenböck, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. liepos 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Fussl Modestraße Mayr GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* M. Koenig ir K. Wilmes,
- *ProSiebenSat.1 Media SE*, *ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH* ir *SevenOne Media GmbH*, atstovaujamų *Rechtsanwälte* C. Masch, W. Freiherr Raitz von Frentz ir I. Kätzlmeier,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller ir D. Klebs,
– Europos Komisijos, atstovaujamos M. Kellerbauer, L. Malferrari ir G. Braun,
susipažinęs su 2020 m. spalio 15 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 56 straipsnio, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 11 straipsnio, bendrojo vienodo požiūrio principo ir 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010, p. 1, ir klaidų ištaisymas OL L 263, 2010, p. 15) 4 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant pagal Austrijos teisę įsteigtos bendrovės *Fussl Modestraße Mayr GmbH* (toliau – *Fussl*) ginčą su pagal Vokietijos teisę įsteigtomis bendrovėmis *SevenOne Media GmbH*, *ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH* ir *ProSiebenSat.1 Media SE* dėl *SevenOne Media* atsisakymo vykdyti su *Fussl* sudarytą sutartį dėl madingų drabužių, kuriais prekiauja pastaroji bendrovė, televizijos reklamos transliavimo vien *Freistaat Bayern* (Bavarijos federalinė žemė, Vokietija) teritorijoje, motyvuojant tuo, kad tokia reklama, kadangi skirta įtraukti į televizijos programas, kurios transliuojamos visoje Vokietijos teritorijoje, pažeidžia taikomą nacionalinę teisę.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2010/13 5, 8, 41 ir 83 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(5) Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos yra ir kultūrinės, ir ekonominės paslaugos. Vis didėjanti šių paslaugų svarba visuomenei, demokratijai – visų pirma užtikrinant informacijos laisvę, nuomonių įvairovę, žiniasklaidos pliuralizmą, – švietimui ir kultūrai yra priežastis šioms paslaugoms taikyti specialias taisykles.

<...>

(8) Valstybėms narėms yra labai svarbu užkirsti kelią bet kokiems veiksams, galintiems pakenkti laisvam televizijos programų judėjimui ir prekybai jomis arba galintiems paskatinti susikurti dominuojančią padėtį, dėl kurios atsirastų pliuralizmo, televizijos priemonėmis perduodamos informacijos laisvės ir apskritai viso informacijos sektoriaus apribojimų.

<...>

(41) Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė jų jurisdikcijai priklausantiems žiniasklaidos paslaugų teikėjams taikyti išsamesnes ar griežtesnes taisykles šia direktyva koordinuojamose srityse, užtikrinant, kad tos taisyklės atitiktų bendruosius Sąjungos teisės principus. <...>

<...>

(83) Siekiant užtikrinti visišką ir tinkamą vartotojų – televizijos žiūrovų interesų apsaugą labai svarbu, kad reklamą televizijoje reglamentuotų tam tikros minimalios taisyklės bei standartai ir kad valstybės narės turėtų teisę nustatyti išsamesnes ar griežtesnes taisykles, o kai kuriais atvejais – jų jurisdikcijai priklausantiems televizijos transliuotojams nustatyti skirtingas sąlygas.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnio, esančio jos I skyriuje „Sąvokų apibrėžtys“, 1 dalyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

a) „audiovizualinės žiniasklaidos paslauga“:

i) paslauga, apibrėžta [SESV] 56 ir 57 straipsniuose, už kurią redakcinę atsakomybę prisiima žiniasklaidos paslaugų teikėjas ir kurios pagrindinis tikslas – informavimo, pramogų ar švietimo tikslais teikti programas plačiai visuomenei elektroninių ryšių tinklais, kaip apibrėžta [2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos] 2002/21/EB [dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL L 108, 2002, p. 33; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 349)] 2 straipsnio a punkte. Tokia audiovizualinės žiniasklaidos paslauga – tai televizijos programų transliavimas, kaip apibrėžta šios dalies e punkte, arba užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, kaip apibrėžta šios dalies g punkte;

ii) komercinis audiovizualinis pranešimas;

b) „programa“ – vaizdų, perteikiančių judesį, lydimą arba nelydimą garso, visuma, sudaranti atskirą vienetą žiniasklaidos paslaugų teikėjo nustatytame tvarkaraštyje arba kataloge, kurių forma bei turinys prilygsta televizijos programų formai ir turiniui. Pavyzdžiui, tokios programos apima pilnametražius vaidybinius filmus, sporto renginius, situacijų komedijas, dokumentinius filmus, programas vaikams ir originalius dramos kūrinius;

<...>

d) „žiniasklaidos paslaugų teikėjas“ – fizinis ar juridinis asmuo, kuris prisiima redakcinę atsakomybę už audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos turinio parinkimą ir sprendžia, kokia tvarka jis organizuojamas;

e) „televizijos programų transliavimas“ arba „televizijos programos“ (t. y. linijinė audiovizualinės žiniasklaidos paslauga) – audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, kurią teikia žiniasklaidos paslaugų teikėjas, skirta vienu metu žiūrėti programas pagal programų tvarkaraštį;

f) „transliuotojas“ – televizijos programų žiniasklaidos paslaugų teikėjas;

g) „užsakomoji audiovizualinės žiniasklaidos paslauga“ (t. y. nelinijinė audiovizualinės žiniasklaidos paslauga) – audiovizualinės žiniasklaidos paslauga, kurią teikia žiniasklaidos paslaugų teikėjas, skirta žiūrėti programas naudotojo pasirinktu laiku ir jo individualiu prašymu pagal žiniasklaidos paslaugų teikėjo siūlomą programų katalogą;

h) „komercinis audiovizualinis pranešimas“ – vaizdai, lydimi arba nelydimi garso, skirti tiesiogiai arba netiesiogiai reklamuoti prekes, paslaugas ar fizinio arba juridinio asmens, vykdančio ekonominę veiklą, įvaizdį. Tokie vaizdai lydi programą arba yra į ją įtraukiami už užmokestį arba kitą panašų atlygį ar savireklamos tikslais. Komercinių audiovizualinių pranešimų formos apima, *inter alia*, televizijos reklamą, rėmimą, teleparduotuves ir prekių rodymą.

i) „televizijos reklama“ – už mokestį ar kitą panašų atlygį bet kokia forma transliuojama informacija arba informacija, kurią savireklamos tikslais teikia prekyba, verslu, amatu ar profesine veikla besiverčianti viešoji ar privati įmonė arba fizinis asmuo, siekdami atlygintinai reklamuoti prekių tiekimą ar paslaugų teikimą, įskaitant nekilnojamąjį turtą, teises ir pareigas;

<...>“

- 5 Minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Valstybės narės turi teisę reikalauti, kad jų jurisdikcijai priklausantys žiniasklaidos paslaugų teikėjai šia direktyva koordinuojamose srityse laikytųsi išsamesnių ar griežtesnių taisyklių su sąlyga, kad tokios taisyklės atitinka Sąjungos teisę.“

Vokietijos teisė

- 6 1991 m. rugpjūčio 31 d. Vokietijos federalinės žemės sudarė *Staatsvertrag für Rundfunk und Telemedien* (Valstybinė radijo ir televizijos sutartis, GBl. 1991, p. 745). Pagrindinėje byloje taikytina šios valstybinės sutarties redakcija, apimanti dalinį pakeitimą, padarytą 2015 m. gruodžio 21 d. *Achtzehnter Rundfunkänderungsstaatsvertrag* (18-oji iš dalies keičianti valstybinė sutartis dėl transliavimo) ir įsigaliojusį 2016 m. sausio 1 d. (toliau – *RStV*).
- 7 *RStV* 2 straipsnio „Sąvokų apibrėžtys“ 1 dalyje numatyta:

„Transliavimas yra linijinė informavimo ir komunikacijos paslauga; ją sudaro bendruomenei skirtų vaizdų, perteikiančių judesį, arba garsų, kurie turi būti priimami vienu metu, pasiūlymų rengimas ir platinimas pagal programų lentelę ir naudojant elektromagnetines bangas.

<...>“

- 8 *RStV* 7 straipsnio „Komerinių pranešimų principai, pareigos nurodyti apie reklaminį pobūdį“ 2 ir 11 dalyse nustatyta:

„(2) Reklama yra sudedamoji programos dalis. <...>

<...>

(11) Reklamos ar kitokio turinio programoje, kuri numatyta arba kurią leidžiama transliuoti visoje šalies teritorijoje, transliavimas teisėtas yra tik tuomet, kai (ir kiek) tai leidžiama federalinės žemės, kurioje vyksta ši transliacija, teisės aktais. Jei privačių subjektų reklama ar kitoks turinys transliuojamas tik nacionalinės teritorijos dalyje, tuomet reikia gauti atskirą leidimą pagal atitinkamos federalinės žemės teisę; jis gali būti išduotas laikantis įstatymu numatytų turinio sąlygų.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 9 *Fussl*, kurios buveinė yra Ort im Innkreis gyvenvietėje (Austrija), valdo Austrijoje ir Bavarijos federalinėje žemėje įsteigtų drabužių parduotuvių tinklą.
- 10 *SevenOne Media GmbH*, kurios buveinė yra Unterföhringe (Vokietija), yra Vokietijoje įsteigto privataus televizijos transliuotojo *ProSiebenSat.1* grupės rinkodaros įmonė.
- 11 2018 m. gegužės 25 d. *Fussl* sudarė sutartį su *SevenOne Media* dėl televizijos reklamos transliavimo – tik Bavarijos federalinėje žemėje – per nacionalinio *ProSieben* kanalo programas, naudojant Bavarijoje esančius *Vodafone Kabel Deutschland GmbH* kabelinius tinklus.

- 12 Vėliau *SevenOne Media* atsisakė vykdyti šią sutartį motyvuodama tuo, kad pagal *RStV* 7 straipsnio 11 dalį jai draudžiama į visoje Vokietijos teritorijoje transliuojamas programas įtraukti televizijos reklamą, kurios transliacija apribota regiono mastu.
- 13 Tuomet *Fussl* kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi teisimą – *Landgericht Stuttgart* (Štutgarto apygardos teismas, Vokietija), – kad šis įpareigotų *SevenOne Media* vykdyti įsipareigojimus pagal minėtą sutartį.
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad šalys neginčija, jog techniniu požiūriu *SevenOne Media* gali per savo nacionalines televizijos programas transliuoti aptariamą televizijos reklamą taip, kad ji būtų rodoma tik Bavarijos federalinės žemės teritorijoje.
- 15 Pirma, šis teismas, kalbant apie įvairius jam pateiktus argumentus, abejoja dėl to, ar SESV 56 straipsnyje garantuojamos laisvės teikti paslaugas apribojimas, kuris kyla dėl *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje nustatyto draudimo, gali būti pateisinamas atsižvelgiant į šia teisės norma siekiamą privalomąjį bendrojo intereso pagrindą, t. y. žiniasklaidos pliuralizmo apsaugą.
- 16 Viena vertus, jis mano, kad nėra aišku, ar šio tikslo siekiama nuosekliai ir sistemiškai, nes minėtas draudimas netaikomas reklamai, kuri skelbiama tik regiono mastu interneto svetainėse.
- 17 Kita vertus, abejonių gali kilti ir dėl *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatyto draudimo proporcingumo, nes regioniniai televizijos programų transliuotojai gauna mažai naudos iš šio draudimo, o ūkio subjektų, kaip antai *Fussl*, galimybės reklamuoti savo prekes labai apribojamos.
- 18 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalis gali neteisėtai pažeisti saviraiškos laisvę ir laisvę gauti bei skleisti informaciją, garantuojamą Chartijos 11 straipsnio ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje (toliau – EŽTK), 10 straipsnio.
- 19 Trečia, to teismo manymu, *RStV* 7 straipsnio 11 dalimi galėtų būti pažeidžiamas vienodo požiūrio principas, kuris yra bendrasis Sąjungos teisės principas.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Landgericht Stuttgart* (Štutgarto apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
 - „1. Ar Direktyvos 2010/13 <...> 4 straipsnio 1 dalis, <...> Sąjungos teisėje įtvirtintas vienodo požiūrio principas ir <...> SESV 56 straipsnio nuostata dėl laisvės teikti paslaugas aiškintini taip, kad jie draudžia priimti ir (ar) taikyti nacionalinės teisės aktą, kuriuo per televizijos programas, transliuojamas visoje valstybėje narėje, draudžiama transliuoti reklamą viename regione?
 2. Ar pirmas klausimas vertintinas kitaip, jei nacionalinėje teisėje galima taikyti įstatymo normas, pagal kurias įstatymu galima leisti transliuoti reklamą viename regione, ir tokiu atveju ją transliuoti leidžiama gavus (reikalingą papildomą) institucijos leidimą?
 3. Ar pirmas klausimas vertintinas kitaip, jei faktiškai nepasinaudojama antrame klausime nurodyta galimybe leisti transliuoti reklamą viename regione, todėl regioninė reklama atitinkamai draudžiama?
 4. Ar Chartijos 11 straipsnis, atsižvelgiant į EŽTK 10 straipsnį ir į Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudenciją, ypač į informacijos pliuralizmo principą, aiškintini taip, kad jie draudžia priimti ir (ar) taikyti nacionalinės teisės normą, aprašytą pirmame, antrame ir trečiame klausimuose?“

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

- 21 Generaliniam advokatui paskelbus išvadą, Teisingumo Teismo kanceliarija 2020 m. spalio 27 d. gavo dokumentą, kuriuo *SevenOne Media, ProSiebenSat.1 TV Deutschland* ir *ProSiebenSat.1 Media* prašė atnaujinti žodinę proceso dalį pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį.
- 22 Grįsdamos savo prašymą minėtos bendrovės tvirtina, kad generalinio advokato išvadoje yra tam tikrų fakto klaidų, kurios turi būti ištaisytos, nes sprendimas, kuris bus priimtas, negali būti grindžiamas klaidingomis aplinkybėmis. Jos, be kita ko, teigia, kad šios išvados 57 punkte pateiktas teiginys, jog interneto reklama visiškai skiriasi nuo televizijos reklamos, įvairiais požiūriais yra neteisingas.
- 23 Primintina, kad, remiantis SESV 252 straipsnio antra pastraipa, generalinio advokato pareiga yra viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikti motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis turi dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei generalinio advokato išvada, nei ją pagrindžiantys motyvai (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Société des produits Nestlé ir kt. / Mondelez UK Holdings & Services, C-84/17 P, C-85/17 P ir C-95/17 P, EU:C:2018:596, 31 punktas*).
- 24 Be to, nei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute, nei Teisingumo Teismo procedūros reglamente šalims arba suinteresuotiesiems asmenims, nurodytiems Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje, nenumatyta galimybės pateikti pastabų dėl generalinio advokato išvados (šiuo klausimu žr. 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija / Aer Lingus ir Ryanair Designated Activity, C-164/15 P ir C-165/15 P, EU:C:2016:990, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją*).
- 25 Taigi šalies nesutikimas su generalinio advokato išvada, nepaisant to, kokie klausimai joje nagrinėjami, savaime negali būti motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (2018 m. vasario 28 d. Sprendimo *mobile.de / EUIPO, C-418/16 P, EU:C:2018:128, 30 punktas*).
- 26 Atsižvelgiant į tai, Teisingumo Teismas, išklauses generalinį advokatą, pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį – pirmiausia, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, jeigu baigus žodinę proceso dalį šalis pateikė naują faktą, kuris gali būti lemiamas Teisingumo Teismui priimant sprendimą, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės.
- 27 Nagrinėjamu atveju taip nėra.
- 28 Iš tikrųjų *SevenOne Media, ProSiebenSat.1 TV Deutschland* ir *ProSiebenSat.1 Media* savo prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį grindžia visomis išvadoje padarytomis fakto klaidomis.
- 29 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją vykstant SESV 267 straipsnyje numatytai procedūrai, pagrįstai aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo jurisdikcijos atskyrimu, pagrindinėje byloje nagrinėjamų faktinių aplinkybių konstatavimas bei vertinimas ir nacionalinės teisės aiškinimas bei taikymas priklauso tik nacionalinio teismo jurisdikcijai (2016 m. vasario 18 d. Sprendimo *Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija*).
- 30 Taigi nagrinėjamu atveju tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti faktines aplinkybes, kuriomis *SevenOne Media, ProSiebenSat.1 TV Deutschland* ir *ProSiebenSat.1 Media* grindžia savo prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį, jeigu jis nuspręstų, kad toks vertinimas būtinas sprendimui pagrindinėje byloje priimti, atsižvelgiant, be kita ko, į Teisingumo Teismo atsakant į šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktą Sąjungos teisės išaiškinimą.
- 31 Taigi išklauses generalinį advokatą Teisingumo Teismas mano, kad nurodant įvairius argumentus, dėl kurių teisme buvo tinkamai pareikštos nuomonės, pateikta pakankamai informacijos.

32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, nereikia atnaujinti žodinės proceso dalies.

Dėl prejudicinių klausimų

33 Keturiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2010/13 4 straipsnio 1 dalis, lygybės principas, SESV 56 straipsnis ir Chartijos 11 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad jie draudžia nacionalinės teisės normas, pagal kurias televizijos programų transliuotojams draudžiama į savo programas, transliuojamas visoje nacionalinėje teritorijoje, įtraukti televizijos reklamą, kuri transliuojama tik regiono mastu.

Dėl atitikties Direktyvai 2010/13

34 Pirma, dėl Direktyvos 2010/13 galimos įtakos atsakant į prejudicinius klausimus, kaip jie performuluoti pirmesniame punkte, Vokietijos vyriausybė teigia, kad šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies e punkte, kuris į Vokietijos teisę perkeltas *RStV* 2 straipsnio 1 dalimi ir 7 straipsnio 2 ir 11 dalimis, įtvirtintas „programų žiūrėjimo vienu metu principas“, todėl *RStV* nenustato „griežtesnių ar išsamesnių“ teisės normų (kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 dalį), kurių atitiktis Sąjungos teisei gali būti nagrinėjama.

35 Vis dėlto tokiam Direktyvos 2010/13 1 straipsnio 1 dalies e punkto aiškinimui negalima pritarti.

36 Iš tiesų Direktyvos 2010/13 1 straipsnio 1 dalies e punkte daroma nuoroda į sąvoką „[programų žiūrėjimas vienu metu]“ negali būti suprantama taip, kad ji reiškia valstybių narių pareigą užtikrinti, kad reklama ar kitos televizijos programos, kuri skirta arba kurią leidžiama transliuoti šalies mastu, turinys, negavus leidimo, būtų sistemingai transliuojamas visoje jų teritorijoje, kaip šiuo atveju numatyta *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje.

37 Be aplinkybės, jog Direktyvos 2010/13 1 straipsnio 1 dalies e punktas tik apibrėžia „televizijos programų transliacijos“ arba „televizijos programos“ sąvoką, aiškiai darydamas nuorodą į „programų“ žiūrėjimą vienu metu, ir pats savaime nenustato pareigos televizijos reklamos srityje, iš šios direktyvos sistemos išplaukia, kad „žiūrėjimas vienu metu“ turi būti suprantamas atsižvelgiant į šioje direktyvoje daromą skirtumą tarp šioje teisės normoje nurodomų „linijinių“ audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų ir „nelinijinių“ audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, kurios yra „užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos“, kaip jos apibrėžtos šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies g punkte, darant nuorodą į tai, kad, kiek tai susiję su šiomis paslaugomis, „programų žiūrėjimas“ vyksta „naudotojo pasirinktu laiku ir jo individualiu prašymu pagal žiniasklaidos paslaugų teikėjo siūlomą programų katalogą“.

38 Taigi sąvoka „žiūrėjimas vienu metu“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2010/13 1 straipsnio 1 dalies e punktą, turi būti suprantama atsižvelgiant į audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos, kuri sudaro televizijos programų transliavimą, linijinį pobūdį, o tai reiškia, kad visi žiūrovai, kuriems programa skirta, ją žiūri tuo pačiu metu atsižvelgiant į programų išdėstymo chronologinę tvarką, nepriklausomai nuo naudotojo pasirinkimo ir užsakymo.

39 Taigi ši sąvoka savaime nereiškia, kad televizijos reklamos transliavimas negali būti diferencijuotas, be kita ko, apribojant šią transliaciją tik tam tikros valstybės narės teritorijos dalimi.

40 Toliau dėl Direktyvos 2010/13 4 straipsnio 1 dalies galimos įtakos atsakant į prejudicinius klausimus, kaip jie performuluoti šio sprendimo 33 punkte, primintina, kad iš šios nuostatos, taip pat iš šios direktyvos 41 ir 83 konstatuojamųjų dalių išplaukia, kad, siekdamas užtikrinti visišką ir tinkamą vartotojų – televizijos žiūrovų – interesų apsaugą, valstybės narės šia direktyva koordinuojamose srityse gali jų jurisdikcijai priklausantiems žiniasklaidos paslaugų teikėjams nustatyti išsamesnes ar

griežtesnes taisykles, o kai kuriais atvejais – skirtingas sąlygas, jeigu tokios taisyklės atitinka Sąjungos teisę ir visų pirma jos bendruosius principus (2013 m. liepos 18 d. Sprendimą *Sky Italia* (C-234/12, EU:C:2013:496, 13 punktas).

- 41 Kaip išvados 22 punkte iš esmės taip pat pažymėjo generalinis advokatas, *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtinta taisyklė, jeigu ji patenka į Direktyvos 2010/13 taikymo sritį, t. y. televizijos reklamos sritį, kuri reglamentuojama šios direktyvos 19–26 straipsniais, skirtais apsaugoti vartotojus – televizijos žiūrovus – nuo perteklinės reklamos (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Sky Italia*, C-234/12, EU:C:2013:496, 17 punktas), yra susijusi su konkrečia sritimi, kuri minėtais straipsniais nėra reglamentuojama ir, be to, nėra susijusi su minėtu televizijos žiūrovų apsaugos tikslu.
- 42 Darytina išvada, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje nustatyta priemonė negali būti laikoma „išsamesne“ ar „griežtesne“ taisykle, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2010/13 4 straipsnio 1 dalį, ir kad ji nepatenka į minėtos direktyvos taikymo sritį.

Dėl atitikties laisvei teikti paslaugas, garantuojamai pagal SESV 56 straipsnį

Dėl laisvės teikti paslaugas apribojimo buvimo

- 43 Be to, dėl nacionalinės priemonės, kaip antai aptariamoms pagrindinėje byloje, atitikties pagrindinei laisvei teikti paslaugas, garantuojamai pagal SESV 56 straipsnį, nagrinėjimo primintina, kad šios laisvės apribojimu laikytinos visos priemonės, kuriomis draudžiama ar trukdoma ją įgyvendinti arba jos įgyvendinimas daromas ne toks patrauklus (šiuo klausimu žr. 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Vanderborcht*, C-339/15, EU:C:2017:335, 61 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 44 „Apribojimo“ sąvoka pirmiausia apima priemones, kurių imasi valstybė narė ir kurios, nors taikomos nedarant skirtumo, daro poveikį laisvei teikti paslaugas kitose valstybėse narėse (2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Vanderborcht*, C-339/15, EU:C:2017:335, 62 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 45 Šiomis aplinkybėmis *Fussl* tvirtina, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje nustatytas draudimas prieštarauja konkretiems vidutinio dydžio ūkio subjekto nerezidentui, kaip antai šios bendrovės, kuri siekia patekti į Vokietijos rinką pirmiausia telkdama dėmesį į vieną prekybos regioną (šiuo atveju – Bavarijos federalinę žemę), su reklama susijusiems poreikiams.
- 46 Pirma, televizijos reklamos transliavimas per nacionalines programas visoje Vokietijos teritorijoje yra per brangus ir gali lemti pernelyg didelę paklausą, kuri negalėtų būti patenkinta.
- 47 Antra, regioninių transliuotojų transliuojama televizijos reklama turi labai ribotą reklaminį poveikį. Tai ypač susiję su tuo, kad programos, kurias transliuoja šie regioniniai kanalai, pasiekia tik labai nedidelę televizijos žiūrovų dalį, t. y. apie 5 % visų Vokietijos televizijos žiūrovų.
- 48 Šiuo klausimu pažymėtina, kad tokia nacionalinė priemonė, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, tiek, kiek ji draudžia televizijos transliuotojams per savo nacionalines programas transliuoti regioninės televizijos reklamą pirmiausia kitose valstybėse narėse įsisteigusių reklamos užsakovų (kaip šiuo atveju – *Fussl*) naudai, sudaro laisvės teikti paslaugas apribojimą ir pažeidžia tiek reklamos paslaugų teikėjų (kurie yra šie televizijos programų transliuotojai), tiek šių paslaugų gavėjų (kurie yra minėti reklamos užsakovai, siekiantys reklamuoti savo prekes ir paslaugas kitoje valstybėje narėje) interesus, nes šios reklamos transliavimas apribojamas regiono mastu (šiuo klausimu žr. 1999 m. spalio 28 d. Sprendimo *ARD*, C-6/98, EU:C:1999:532, 49 punktą ir 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Corporación Dermoestética*, C-500/06, EU:C:2008:421, 33 punktą).

- 49 Šiuo atveju *RStV* 7 straipsnio 11 dalis tiek, kiek ji neleidžia ūkio subjektams nerezidentams, kaip antai *Fussl*, naudotis televizijos reklamos Vokietijos teritorijoje paslaugomis, kliudo jiems patekti į šios valstybės narės rinką.
- 50 Be to, šio laisvės teikti paslaugas apribojimo buvimo negali paneigti ta aplinkybė (ją prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo antrajame ir trečiajame klausimuose), kad kiekviena federalinė žemė, remdamasi *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtinta „atvėrimo“ sąlyga, gali savo teisės aktuose numatyti leidimų išdavimo tvarką, kuri leistų prireikus ir laikantis tam tikrų sąlygų tokią televizijos reklamą transliuoti regiono mastu.
- 51 Šiuo klausimu iš tiesų pakanka pažymėti, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog tai yra tik galimybė, kuria iki šiol nė viena federalinė žemė nepasinaudojo, todėl konstatuotina, kad *de lege lata* *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatytas draudimas televizijos programų transliuotojams į savo programas, transliuojamas visoje nacionalinėje teritorijoje, įtraukti televizijos reklamą, kurios transliavimas apribotas regiono mastu, ir iš jo išplaukiantis laisvės teikti paslaugas apribojimas yra nustatyti.

Dėl laisvės teikti paslaugas apribojimo galimo pateisinimo

- 52 Kiek tai susiję su galimu tokio apribojimo pateisinimu, pažymėtina, kad iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad ESS sutartimi garantuojamos pagrindinės laisvės apribojimas gali būti leidžiamas tik su sąlyga, kad atitinkama nacionaline priemone siekiama bendrojo intereso tikslo, ji yra tinkama šiam tikslui pasiekti ir neviršija to, kas reikalinga jam pasiekti (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2017 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Vanderborght*, C-339/15, EU:C:2017:335, 65 punktą ir 2019 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *TV Play Baltic*, C-87/19, EU:C:2019:1063, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

– Dėl bendrojo intereso privalomojo pagrindo, kuriuo būtų galima pateisinti apribojimą

- 53 Iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir Vokietijos vyriausybės rašytinių pastabų matyti (tai, beje, patvirtina 18-oji iš dalies keičianti valstybinė sutartis dėl transliavimo), kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalimi siekiama pajamas iš regioninės televizijos reklamos priskirti regioniniams ir vietiniams transliuotojams ir taip jiems užtikrinti finansavimo šaltinį, taigi jų nuolatinumą, kad jie galėtų prisidėti prie siūlomų televizijos programų įvairovės teikdami regioninio ir vietinio pobūdžio turinį.
- 54 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją siūlomų televizijos programų įvairovės, kuria siekiama garantuoti kultūros politiką, išsaugojimas gali būti privalomasis bendrojo intereso pagrindas, pateisiantis laisvės teikti paslaugas apribojimą (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium* ir kt., C-250/06, EU:C:2007:783, 41 ir 42 punktus ir 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Kabel Deutschland Vertrieb und Service*, C-336/07, EU:C:2008:765, 37 ir 38 punktus).
- 55 Be to, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Chartijos 11 straipsnyje, kurio 2 dalyje numatyta žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas, užtikrinamų laisvių apsauga neabejotinai yra bendrojo intereso tikslas, kuris ypač svarbus demokratinėje ir pliuralistinėje visuomenėje, todėl gali pateisinti įsisteigimo laisvės apribojimą (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugšėjo 3 d. Sprendimo *Vivendi*, C-719/18, EU:C:2020:627, 57 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

– *Dël apribojimo proporcingumo*

- 56 Nors tikslas išlaikyti žiniasklaidos pliuralizmą, kurio siekiama *RStV* 7 straipsnio 11 dalimi, gali būti privalomasis bendrojo intereso pagrindas, dar reikia (kaip jau buvo priminta šio sprendimo 52 punkte), kad šioje nacionalinėje teisės normoje įtvirtintas laisvės teikti paslaugas apribojimas galėtų būti pateisinamas tuo, kad jis yra tinkamas juo siekiamam tikslui įgyvendinti ir neviršija to, kas būtina tam tikslui pasiekti.
- 57 Šiomis aplinkybėmis reikia priminti, kad nors šis tikslas, kiek jis susijęs su pagrindine teise laisvai reikšti savo mintis ir įsitikinimus, suteikia nacionalinėms valdžios institucijoms didelę diskreciją, vis dėlto reikalavimai, kylantys iš priemonių, kuriomis siekiama šio tikslo, bet kuriuo atveju neturi būti netinkami minėtam tikslui pasiekti arba būti neproporcingi jo atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *United Pan-Europe Communications Belgium ir kt.*, C-250/06, EU:C:2007:783, 44 punktą).
- 58 Todël pirmiausia reikia patikrinti, ar šis draudimas yra tinkamas siekiant užtikrinti su pliuralistinës žiniasklaidos garantija susijusio bendrojo intereso tikslo, kurio siekiama šia priemone, įgyvendinimą.
- 59 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją nacionalinės teisės aktai laikytini tinkamais nustatytam tikslui įgyvendinti, tik jeigu jais iš tikrųjų nuosekliai ir sistemiskai siekiama šio tikslo (2009 m. kovo 10 d. Sprendimo *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, 55 punktas ir 2019 m. liepos 11 d. Sprendimo *A*, C-716/17, EU:C:2019:598, 24 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 60 Vis dėlto pagrindinės bylos šalys ir Europos Komisija, kaip ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, abejoja, ar *RStV* 7 straipsnio 11 dalis atitinka šį nuoseklumo reikalavimą, iš esmės dėl to, kad šioje nacionalinės teisės normoje nustatytas draudimas netaikomas reklamai, kuri per įvairias interneto platformas pateikiama tik regiono mastu.
- 61 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turës patikrinti, ar interneto platformose teikiamos reklamos paslaugos reiškia realią regioninių ir vietinių televizijos programų transliuotojų konkurenciją regioninės reklamos rinkoje ir grësmę iš šios reklamos gaunamoms pajamoms.
- 62 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nusprendë, kad pagal *RStV* 7 straipsnio 11 dalį televizijos programų transliuotojams ir reklamos užsakovams rezidentams ir nerezidentams, norintiems teikti televizijos reklamą regiono mastu, sudaromos mažiau palankios sąlygos, palyginti su kitais žiniasklaidos paslaugų, teikiamų per interneto platformas, teikėjais, nes pastarieji turi teisę diferencijuoti savo reklamą pagal regionus tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir nacionalinë spauda.
- 63 Be to, atrodo (bet tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad regioniniai televizijos programų transliuotojai regioninės reklamos rinkoje konkuruoja su internetu teikiamų reklamos paslaugų (konkrečiai – linijinių) teikėjais, todėl reklamos užsakovai savo paklausą, susijusią su minėtų transliuotojų regionine reklama, gali perkelti minëtiems teikėjams.
- 64 Taip pat neatrodo (tai taip pat turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad pajamų praradimo rizika, kuri kyla regioniniams ir vietiniams televizijos programų transliuotojams dėl šios paklausos ir pajamų už reklamos paslaugas perkëlimo interneto reklamos paslaugų (pirmiausia linijinių) teikëjų naudai, bus mažesnë negu ta, kuri kyla dėl tos pačios paklausos ir šių pajamų perkëlimo nacionalinių televizijos programų transliuotojų naudai, jeigu šis draudimas, kaip numatytas *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje, nebûtų taikomas.

- 65 Be to, pažymėtina, kad nors iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, jog, remiantis 18-osios iš dalies keičiančios valstybinės sutarties dėl transliavimo motyvais, Vokietijos įstatymų leidėjas *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje nustatytą draudimą grindė paklausos perkėlimo ir pajamų iš reklamos praradimo regioninių transliuotojų nenaudai rizika, dėl kurios kiltų pavojus šių subjektų veiklos tęstinumui, dėl tokios rizikos buvimo šalys pagrindinėje byloje abejoja.
- 66 Tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, remdamasis esamais, pakankamai išsamiais ir pagrįstais duomenimis, turi patikrinti, ar egzistuoja reali arba konkrečiai numatoma rizika, kad regioninės reklamos paslaugų paklausa ir iš jų gaunamos pajamos bus perkeltos regioninių televizijos programų transliuotojų nenaudai taip, kad bus pakenkta šių subjektų finansavimui, vadinasi, ir jų veiklos tęstinumui, jeigu nacionaliniams televizijos transliuotojams būtų leista regioninę reklamą transliuoti visoje nacionalinėje teritorijoje transliuojamose programose.
- 67 Todėl iš to, kas išdėstyta, matyti, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalies galimas nenuoseklumas gali būti susijęs su faktu (jį turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad šioje teisės normoje nustatytas draudimas taikomas vien nacionalinių televizijos programų transliuotojų transliuojamoms reklamos paslaugoms, tačiau ne internetu teikiamoms reklamos paslaugoms (konkrečiai – linijinėms), nors tai galėtų būti dvi Vokietijos reklamos rinkoje konkuruojančių paslaugų rūšys, kurios (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) gali kelti tokią pačią riziką finansinei būklei ir regioninių bei vietinių televizijos programų transliuotojų finansinei gerovei ir veiklos tęstinumui, vadinasi, ir minėta teisės norma siekiamam tikslui stiprinti žiniasklaidos pliuralizmą regiono ir vietos mastais.
- 68 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas visų pirma turės patikrinti, ar Vokietijos teisė leidžia nacionaliniams televizijos programų transliuotojams transliuoti regioninę reklamą per jų nepertraukiamą rodymą interneto svetainėse. Jei atsakymas būtų teigiamas, būtinais reikėtų daryti išvadą, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje nustatyta priemonė yra nenuosekli.
- 69 Be to, pagrindinės bylos aplinkybės šiuo klausimu iš esmės panašios į aplinkybes, dėl kurių buvo priimtas 2008 m. liepos 17 d. Sprendimas *Corporación Dermoestética* (C-500/06, EU:C:2008:421).
- 70 Nors to sprendimo 39 punkte Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad toje byloje nagrinėta reklamos sistema yra nenuosekli ir negali užtikrinti, kad bus įgyvendintas jos tikslas, susijęs su visuomenės sveikatos apsauga, motyvuodamas tuo, jog ši sistema apima medicininio ir chirurginio gydymo, kuri atlieka privačios gydymo įstaigos, reklamos per nacionalinius televizijos kanalus draudimą, kartu suteikiant galimybę transliuoti tokią reklamą per vietinės televizijos kanalus, tokia išvada akivaizdžiai paaiškinama tuo, kad, kiek tai susiję su tokio gydymo reklama, šis visuomenės sveikatos apsaugos tikslas buvo vienodai svarbus neatsižvelgiant į tai, ar ši reklama transliuojama per nacionalinius televizijos kanalus, ar per vietinius televizijos kanalus.
- 71 Galiausiai primintina, kad, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 57 punkte, vertindamas apribojimo nuoseklumą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi atsižvelgti į didelę diskreciją, kurią turi nacionalinės valdžios institucijos, siekdamos apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą.
- 72 Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 52 punkte primintos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, tam, kad SESV užtikrinamos pagrindinės laisvės apribojimas būtų pateisinamas, nacionalinė priemonė, kuria jis grindžiamas, turi ne tik atitikti privalomąjį bendrojo intereso pagrindą ir būti tinkama ja siekiamo tikslo įgyvendinimui užtikrinti, bet ir neviršyti to, kas būtina šiam tikslui pasiekti.
- 73 Taigi reikia išnagrinėti, ar šiuo atveju kitos laisvą paslaugų teikimą mažiau ribojančios priemonės būtų leidusios regiono ir vietos mastu pasiekti žiniasklaidos pliuralizmo apsaugos tikslą, kurio siekė Vokietijos įstatymų leidėjas *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtinta priemonė.

- 74 Pažymėtina, kad, kaip iš esmės pažymėjo ir generalinis advokatas išvados 69 ir 70 punktuose, vien tai, jog kitos valstybės narės užtikrina visuomeninių televizijos programų transliuotojų finansavimą iš mokesčių ir leidžia privatiems transliuotojams laisvai transliuoti tiek nacionalinę, tiek regioninę reklamą, savaime nėra pakankamas įrodymas, kad *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatytas draudimas yra neproporcingas.
- 75 Atsižvelgiant, be kita ko, į tai, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 57 punkto, reikia pripažinti tam tikrą valstybių narių diskreciją įgyvendinant žiniasklaidos pliuralizmo tikslą, tai, kad viena valstybė narė nustato ne tokias griežtas taisykles, palyginti su taisyklėmis, kurias nustatė kita valstybė narė, nereiškia, kad pastarosios yra neproporcingos (šiuo klausimu žr. 2019 m. rugšėjo 18 d. Sprendimo *VIPA*, C-222/18, EU:C:2019:751, 71 punktą).
- 76 Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad pačioje *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatyta „atvirumo“ sąlyga, leidžianti federalinėms žemėms nustatyti mažiau ribojančią priemonę nei tiesiog draudimą, t. y. specialią leidimų išdavimo tvarką, jeigu tai numatyta atitinkamos federalinės žemės teisėje.
- 77 Todėl mažiau ribojančią priemonę galėtų lemti faktiškas šios leidimų išdavimo tvarkos įgyvendinimas federalinių žemių mastu – tai leistų nacionaliniams televizijos programų transliuotojams transliuoti regioninę reklamą laikantis tam tikrų ribų ir tam tikrų sąlygų, kurios turi būti nustatytos atsižvelgiant į kiekvienos federalinės žemės ypatumus, siekiant, be kita ko, sumažinti galimą finansinį poveikį regioniniams ir vietiniams televizijos programų transliuotojams ir taip apsaugoti transliuojamų televizijos laidų pliuralistinį pobūdį, visų pirma, regiono ir vietos mastais.
- 78 Kaip pažymėjo ir generalinis advokatas išvados 69 punkte, tai, kad šia galimybe iki šiol nebuvo pasinaudota, nedaro jokios įtakos aplinkybei, kad Vokietijos įstatymų leidėjas, nustatydamas šią sąlygą, pripažino tokios leidimų išdavimo tvarkos atitiktį aptariamoms priemonės tikslams.
- 79 Be to, *a priori* mažiau ribojančios priemonės buvimas gali daryti poveikį *RStV* 7 straipsnio 11 dalies proporcingumui tik tuo atveju, jeigu (tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) ji iš tikrųjų gali būti priimta ir įgyvendinta taip, kad praktiškai galėtų būti pasiektas šios teisės normos tikslas – išlaikyti žiniasklaidos pliuralizmą regiono ir vietos mastu apsaugant regioninių ir vietinių televizijos programų transliuotojų finansavimą ir veiklos tęstinumą.

Dėl atitikties Chartijos 11 ir 20 straipsniams

- 80 Galiausiai dėl klausimo, ar *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtintas bendras draudimas gali būti laikomas pažeidžiančiu laisvę transliuoti, kaip antai garantuojamą pagal Chartijos 11 straipsnį, arba prieštaraujančiu lygybės principui, pirmiausia pažymėtina, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, jeigu atliekant patikrinimą pagal SESV 56 straipsnį nustatoma, kad šios teisės normos gali varžyti laisvę teikti paslaugas, o atitinkama valstybė narė, atsižvelgdama privalomąjį bendrojo intereso pagrindą, šiuo atveju susijusį su tikslu apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą, laiko tai pateisinama, minėtos teisės normos turi būti laikomos įgyvendinančiomis Sąjungos teise, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, todėl turi atitikti joje garantuojamas pagrindines teises (šiuo klausimu žr. 2019 m. gegužės 21 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija* (Žemės ūkio paskirties žemės užufruktas), C-235/17, EU:C:2019:432, 63–65 punktus).

Dėl saviraiškos ir informacijos laisvės, garantuojamos pagal Chartijos 11 straipsnį

- 81 Dėl Chartijos 11 straipsnyje įtvirtintos saviraiškos ir informacijos laisvės reikia priminti, kad ši laisvė taip pat ginama pagal EŽTK 10 straipsnį, kuris, kaip matyti iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos, taikomas verslininko vykdomam komercinio pobūdžio informacijos skleidimui visų pirma reklaminių pranešimų forma (2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Neptune Distribution*, C-157/14, EU:C:2015:823, 64 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 82 Kadangi Chartijos 11 straipsnyje ir EŽTK 10 straipsnyje įtvirtinta saviraiškos ir informacijos laisvė, kurios prasmė ir taikymo sritis, kaip matyti iš Chartijos 52 straipsnio 3 dalies ir dėl Chartijos, kiek tai susiję su jos 11 straipsniu, pateiktą išaiškinimą, yra tokia pati kiekviename iš šių dviejų teisės aktų, konstatuotina, kad pagrindinėje byloje aptariama nacionalinė priemonė tiek, kiek ja apribojamos nacionalinių televizijos programų transliuotojų galimybės transliuoti televizijos reklamą regiono mastu atitinkamų reklamos užsakovų naudai, yra šios pagrindinės laisvės pažeidimas šių ūkio subjektų atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 1997 m. birželio 26 d. Sprendimo *Familiapress*, C-368/95, EU:C:1997:325, 26 punktą; 2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *RTL Television*, C-245/01, EU:C:2003:580, 68 punktą ir 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Neptune Distribution*, C-157/14, EU:C:2015:823, 64 ir 65 punktus).
- 83 Kiek tai susiję su nacionaliniais televizijos programų transliuotojais, pažymėtina, kad saviraiškos ir informacijos laisvės apribojimas yra ypatinga kišimosi į žiniasklaidos laisvę ar laisvę transliuoti, saugomą būtent pagal Chartijos 11 straipsnio 2 dalį, forma.
- 84 Nors šios Chartijos garantuojamos laisvės gali būti ribojamos, bet koks jų įgyvendinimo apribojimas, atsižvelgiant Chartijos 52 straipsnio 1 dalį, turi būti numatytas įstatymo ir nekeisti šių laisvių esmės. Be to, pagal tą pačią nuostatą, remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrojo intereso tikslus arba reikalingi kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti (2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Neptune Distribution*, C-157/14, EU:C:2015:823, 68 punktą).
- 85 Šiuo klausimu pažymėtina, pirma, kad apribojimas, kuris kyla iš *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatyto regioninės reklamos draudimo, turi būti laikomas numatytu įstatyme, nes jis įtvirtintas sutartyje, kurią sudarė visos Vokietijos federalinės žemės.
- 86 Antra, atitinkamų transliuotojų saviraiškos ir informacijos laisvės esmei nedaromas neigiamas poveikis, nes, viena vertus, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 81 punkte, šiomis nacionalinės teisės normomis ribojama tik reklamos užsakovų galimybė naudoti konkrečią komunikacijos priemonę, būtent nacionalinės televizijos kanalus, tačiau jiems, kad pasiektų savo regioninį tikslą, paliekama laisvė naudoti kitas reklamos skelbimo priemones, kaip antai reklamą internete, kurios veiksmingumas, įskaitant regiono mastu, beje, neginčijamas.
- 87 Kita vertus, dėl privačių nacionalinių televizijos programų transliuotojų, kurie negauna subsidijų, pažymėtina: nors žiniasklaidos laisvė, kuria jie naudojasi, yra apribota, nes jiems draudžiama transliuoti regioninę reklamą per nacionalinės reikšmės televizijos programas, tai yra tik vienas iš reklamos skelbimo būdų, vadinasi, tik vienas iš šių ūkio subjektų turimų pajamų šaltinių.
- 88 Trečia, šio sprendimo 85 punkte nurodytas kišimasis atitinka Sąjungos pripažintą bendrojo intereso tikslą.
- 89 Kaip matyti iš šio sprendimo 53 punkto, pagrindinėje byloje nagrinėjamomis nacionalinės teisės normomis siekiama pajamas iš regioninės televizijos reklamos priskirti regioniniams ir vietiniams televizijos programų transliuotojams, kad būtų užtikrintas jų finansavimas, taigi ir veiklos tęstinumas, kad jie galėtų prisidėti prie televizijos programų pasiūlos pluralistinio pobūdžio teikdami regioninio ir vietinio pobūdžio turinį.

- 90 Šis tikslas, kiek jis susijęs su žiniasklaidos pliuralizmo apsauga regiono ir vietos mastais, yra bendrojo intereso tikslas, kuris, kaip jau pažymėta šio sprendimo 55 punkte, yra aiškiai pripažintas Chartijos 11 straipsnio 2 dalyje.
- 91 Ketvirta, dėl konstatuoto kišimosi proporcingumo reikia pabrėžti, kad iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos, susijusios su EŽTK 10 straipsnio 2 dalimi, matyti, jog nacionalinės valdžios institucijos turi tam tikrą diskreciją spręsti, ar yra privalomas visuomenės poreikis, galintis pateisinti saviraiškos laisvės apribojimą. Pagal šią jurisprudenciją tai ypač būtina komercinėje srityje, ir ypač tokioje sudėtingoje ir besikeičiančioje srityje, kaip reklama (2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *RTL Television*, C-245/01, EU:C:2003:580, 73 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 92 *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje numatytu regioninės reklamos draudimu iš esmės siekiama nustatyti pusiausvyrą tarp, viena vertus, nacionalinių televizijos programų transliuotojų komercinio pobūdžio saviraiškos laisvės ir reklamos užsakovų laisvės skelbti regioninę televizijos reklamą per programas, skirtas visiems nacionaliniams televizijos žiūrovams, ir, kita vertus, žiniasklaidos pliuralizmo apsaugos regiono ir vietos mastu, prie kurios regioniniai ir vietiniai televizijos programų transliuotojai gali prisidėti tik tuomet, jeigu jų finansavimas, taigi ir veiklos tęstinumas yra garantuojami jiems sudarant sąlygas gauti pakankamai pajamų iš regioninės reklamos.
- 93 Kaip generalinis advokatas iš esmės pažymėjo išvados 83 punkte, priimdamas *RStV* 7 straipsnio 11 dalį Vokietijos įstatymų leidėjas, neviršydamas didelės diskrecijos, kurią jis turi konkrečiai nustatydamas interesų, kurie gali vienas kitam prieštarauti, pusiausvyrą, ribų, galėjo pagrįstai nuspręsti, kad viešojo intereso, jog regioniniai ir vietiniai televizijos programų transliuotojai galėtų prisidėti prie viešųjų diskusijų šiuo mastu, apsauga turi būti svarbesnė negu privatus nacionalinių televizijos programų transliuotojų ir reklamos užsakovų interesas transliuoti regioninę televizijos reklamą per programas, skirtas visiems nacionaliniams žiūrovams.
- 94 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Chartijos 11 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis nedraudžia tokios draudimo transliuoti regioninę reklamą per nacionalinius televizijos kanalus priemonės, kokia įtvirtinta *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje.

Dėl Chartijos 20 straipsniu užtikrinamo lygybės principo

- 95 Dėl nacionalinės teisės aktų, kaip antai *RStV* 7 straipsnio 11 dalies, atitikties lygybės principui primintina, kad šis bendrasis Sąjungos teisės principas įtvirtintas Chartijos 20 straipsnyje. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją minėtas bendrasis principas reikalauja, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, nebent toks vertinimas yra objektyviai pateisinamas. Skirtingas požiūris yra pateisinamas, jeigu jis pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, t. y. jeigu susijęs su aptariamomis teisės normomis siekiamu teisėtu tikslu ir jei toks skirtingas požiūris yra proporcingas tokiu požiūriu siekiamam tikslui (2014 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Glatzel*, C-356/12, EU:C:2014:350, 43 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 96 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui visų pirma kyla klausimas, ar tokia regioninės reklamos per nacionalinius televizijos kanalus draudimo priemonė, kaip antai numatyta *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje, gali prieštarauti lygybės principui, nes dėl šios teisės normos nacionaliniai televizijos programų transliuotojai ir reklamos užsakovai – tiek rezidentai, tiek nerezidentai – patenka į mažiau palankią padėtį, palyginti su internetu teikiamų reklamos paslaugų, kaip antai vaizdo paslaugų pagal užsakymą arba srautinio vaizdo siuntimo, teikėjais, nes pastarieji, lygiai kaip ir nacionalinės spaudos agentūros, turi teisę diferencijuoti savo reklamą pagal regionus.

- 97 Nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinėje byloje aptariamos nacionalinės teisės normos atitinka lygybės principą, Teisingumo Teismas vis dėlto gali jam pateikti visą informaciją, kuri būtų naudinga atliekant šį nagrinėjimą (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Autoservizi Giordano*, C-513/18, EU:C:2020:59, 36 punktą).
- 98 Pirmiausia reikia išnagrinėti, ar šio sprendimo 96 punkte nurodyti įvairūs ūkio subjektai yra panašioje padėtyje.
- 99 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją skirtingų situacijų panašumą reikia vertinti atsižvelgiant į visus jas apibūdinančius elementus. Šiuos elementus ir jų panašumą reikia nustatyti ir įvertinti atsižvelgiant visų pirma į akto, kuriame įtvirtintas atitinkamas skirtumas, objektą ir tikslą. Be to, taip pat reikia atsižvelgti į srities, prie kurios priskirtas atitinkamas aktas, principus ir tikslus (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Sky Italia*, C-234/12, EU:C:2013:496, 16 punktą ir 2019 m. sausio 30 d. Sprendimo *Planta Tabak*, C-220/17, EU:C:2019:76, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 100 Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar nacionalinių televizijos programų transliuotojų ir interneto reklamos paslaugų (ypač linijinių) teikėjų padėtis, kiek tai susiję su regioninės reklamos paslaugų teikimu, reikšmingai skiriasi, atsižvelgiant į elementus, kurie būdingi jų atitinkamai padėčiai, konkrečiai kalbant, be kita ko, įprastus būdus, kuriais naudojamos reklamos paslaugomis, būdą, kuriuo jos teikiamos, arba joms taikomus teisės aktus.
- 101 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi patikrinti, ar, atsižvelgiant į *RStV* 7 straipsnio 11 dalies dalyką ir tikslą išsaugoti regioninių ir vietinių televizijos programų transliuotojų finansavimą, reklamą teikiančių nacionalinių televizijos programų transliuotojų, kurie negauna subsidijų, padėtis yra panaši į interneto reklamos paslaugų, pirmiausia linijinių, teikėjų padėtį, atsižvelgiant į tai, kad šios dvi ūkio subjektų kategorijos, kad išlaikytų finansavimą, vienodai priklauso nuo minėtų reklamos pajamų.
- 102 Šiomis aplinkybėmis svarbus veiksnys, rodantis, kad abiejų kategorijų ūkio subjektų padėtis yra panaši, yra aplinkybė (jeigu ją konstatuotų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas), kad jie teikia panašias tarpusavyje konkuruojančias paslaugas (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *Autoservizi Giordano*, C-513/18, EU:C:2020:59, 38 punktą).
- 103 Antra, jei atlikęs šiuos patikrinimus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas padarytų išvadą, kad nacionalinių televizijos programų transliuotojų ir interneto reklamos paslaugų (visų pirma linijinių) teikėjų padėtis, atsižvelgiant į juos apibūdinančius požymius, *RStV* 7 straipsnio 11 dalies dalyką ir tikslą, taip pat į nacionalinės teisės srities, kuriai priklauso ši teisės norma, principus ir tikslus, yra panaši, jis dar turėtų patikrinti, ar skirtingas požiūris į šių dviejų kategorijų ūkio subjektus gali būti objektyviai pateisinamas.
- 104 Kaip matyti iš šio sprendimo 95 punkto, skirtingas požiūris pateisinamas, jeigu jis pagrįstas objektyviu ir protingu kriterijumi, t. y. jeigu jis susijęs su atitinkama teisės norma siekiamu teisėtu tikslu ir jeigu šis skirtingas požiūris yra proporcingas tokiu požiūriu siekiamam tikslui.
- 105 Nors tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, ar skirtingas požiūris, kurį galbūt lemia *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtintos taisyklės taikymas, gali būti objektyviai pateisinamas atsižvelgiant į ankstesniame punkte primintus kriterijus, pažymėtina, kad toks nagrinėjimas iš esmės atitinka šio sprendimo 52–79 punktuose atliktą laisvės teikti paslaugas apribojimo pateisinimo vertinimą, todėl šie du nagrinėjimai turi būti atliekami tokia pačia tvarka.
- 106 Galiausiai dėl klausimo, ar *RStV* 7 straipsnio 11 dalyje įtvirtinta taisyklė lemia skirtingą požiūrį į reklamos užsakovus, kurie užsako nacionalinių televizijos programų transliuotojų paslaugas siekdami reklamuotis regiono mastu, ir reklamos užsakovus, kurie tokiu pat mastu naudojami interneto reklamos

paslaugų, pirmiausia linijinių, teikėjų paslaugomis, pažymėtina, kad šio klausimo nagrinėjimas yra glaudžiai susijęs su šių subjektų padėtimi ir šiais teikėjais. Taigi šio sprendimo 98–105 punktuose pateikti svarstymai taikytini ir tokiems reklamos užsakovams.

107 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus, į prejudicinius klausimus reikia atsakyti taip:

- Direktyvos 2010/13 4 straipsnio 1 dalis ir Chartijos 11 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, pagal kurias televizijos programų transliuotojams draudžiama į savo programas, transliuojamas visoje nacionalinėje teritorijoje, įtraukti televizijos reklamą, kuri rodoma tik regiono mastu,
- SESV 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos tokios nacionalinės teisės normos, jeigu jos tinkamos jomis siekiamo žiniasklaidos pliuralizmo apsaugos tikslo įgyvendinimui užtikrinti regiono ir vietos mastu ir neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ir
- Chartijos 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos tokios nacionalinės teisės normos, jeigu jomis nenustatomas skirtingas požiūris į nacionalinius televizijos programų transliuotojus ir interneto reklamos teikėjus, kiek tai susiję su reklamos transliavimu regiono mastu; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

108 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) 4 straipsnio 1 dalis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad pagal juos nedraudžiamos nacionalinės teisės normos, pagal kurias televizijos programų transliuotojams draudžiama į savo programas, transliuojamas visoje nacionalinėje teritorijoje, įtraukti televizijos reklamą, kuri rodoma tik regiono mastu.

SESV 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos tokios nacionalinės teisės normos, jeigu jos tinkamos jomis siekiamo žiniasklaidos pliuralizmo apsaugos tikslo įgyvendinimui užtikrinti regiono ir vietos mastu ir neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ir

Pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiamos tokios nacionalinės teisės normos, jeigu jomis nenustatomas skirtingas požiūris į nacionalinius televizijos programų transliuotojus ir interneto reklamos teikėjus, kiek tai susiję su reklamos transliavimu regiono mastu; tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.